

แหล่งมรดก ธรณี

น้ำตก ผาผิง

อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์

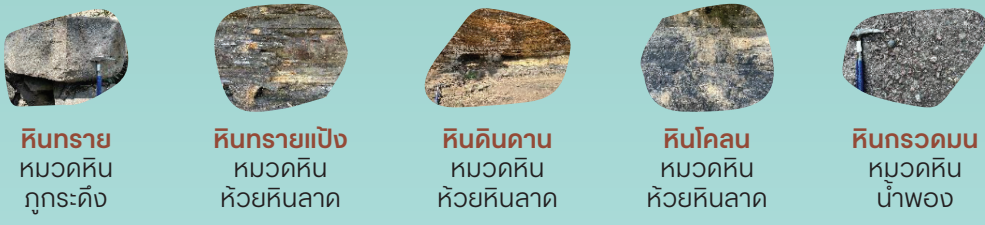

ธรณีวิทยากลุ่มหินโคราช

กลุ่มหินโคราชคือกลุ่มหินตะกอนที่ตกสะสมตัวบนภาคพื้นทวีปในช่วงมหายุคมีโซโซอิก (Mesozoic Era) หรือประมาณ 220 - 65 ล้านปีก่อน พบแพร่กระจายตัวปกคลุมพื้นที่เกือบทั้งหมดของที่ราบสูงโคราช และบางบริเวณในภาคเหนือและภาคใต้ของประเทศไทย สามารถแบ่งออกเป็น 9 หมวดหิน โดยเรียงลำดับจากอายุแก่ไปยัง อายุอ่อน ได้แก่ หมวดหินห้วยหินลาด หมวดหินน้ำพอง หมวดหินภูกระดึง หมวดหินพระวิหาร หมวดหินเสาขัว หมวดหินภูพาน หมวดหินโคกกรวด หมวดหินมหาสารคาม และหมวดหินภูอกอก ซึ่งบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวของแหล่งมรดกธรณี 9 น้ำตกแห่งอุทยานธรณีเพชรบูรณ์

สามารถพบการกระจายตัวของกลุ่มหินโคราชจำนวน 3 หมวดหิน ดังนี้
 - **หมวดหินห้วยหินลาด** ประกอบด้วย หินทราย หินกรวดมนเนื้อปูน หินกรวดมน หินตะกอนภูเขาไฟ และหินโคลน
 - **หมวดหินน้ำพอง** ประกอบด้วย หินกรวดมน หินทราย และหินดินดาน
 - **หมวดหินภูกระดึง** ประกอบด้วย หินดินดานและหินทรายแป้งสีน้ำตาลแดงแทรกสลับกับหินทรายสีเขียวเนื้อตะกอนขนาดปานกลาง

ประเภทของหิน

- 1 น้ำตกถ้ำผาผิง
 - 2 น้ำตกตาดใหญ่
 - 3 น้ำตกนาคราชตาดหมอก
 - 4 น้ำตกตาดฟ้า
 - 5 น้ำตกตาดกิตติ
 - 6 น้ำตกพรานบา
 - 7 น้ำตกถ้ำค้างคาว
 - 8 น้ำตกวงพระจันทร์
 - 9 น้ำตกเหวทราย
- อุทยานแห่งชาติ น้ำหนาว
 อุทยานแห่งชาติ ภูกระดึง
 ถนนทางหลวง
 ถนนเส้นหลัก
 ทางเดินเท้า
 เส้นแบ่งเขตจังหวัด

สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1
 414 หมู่ 3 ถนนพหลโยธิน ตำบลศาลา
 อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง 52130
 ☎ 0 5428 2159
 📍 สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1 กรมทรัพยากรธรณี

สำนักงานอุทยานธรณีเพชรบูรณ์
 อุทยานวิทยาศาสตร์หนองนารี หมู่ 5 ตำบลสะเดียง
 อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000
 📍 อุทยานธรณีเพชรบูรณ์ Phetchabun Geopark

9 น้ำตก อุทยาน 'ธรณี'

จังหวัดเพชรบูรณ์

1

น้ำตกพาฬิ่ง

↑ 1,100 เมตร ● 30 นาที

ธรณีวิทยา : หินทรายแทรกสลับหินกรวดมน หมวดหินน้ำพอง กลุ่มหินโคราช

น้ำตกพาฬิ่งเป็นน้ำตกที่ตั้งอยู่ในเขตของวัดป่าธรรมชาติ มีลักษณะเป็นน้ำตกชั้นเดียวขนาดใหญ่เกิดจากการที่ธารน้ำไหลผ่านภูมิประเทศที่มีความลาดชันจนถึงจุดที่มีความต่างระดับของธารน้ำจะส่งผลให้การไหลของกระแสเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งน้ำตกพาฬิ่งมีลักษณะการไหลของธารน้ำลงมาตกกระทบกับชั้นหินในรูปแบบแผ่น (sheet) เนื่องจากน้ำตกพาฬิ่งมีความกว้างของธารน้ำเหนือน้ำตกมากกว่าความสูงของน้ำตกโดยน้ำตกพาฬิ่งจะมีธารน้ำไหลผ่านในช่วงฤดูฝน และจะค่อย ๆ แห้งลงในช่วงต้นของฤดูหนาว

2

น้ำตกตาดใหญ่

↑ 120 เมตร ● 8 นาที

ธรณีวิทยา : หินทรายแป้งและหินโคลนแทรกสลับกับหินดินดาน หมวดหินห้วยหินลาด กลุ่มหินโคราช

น้ำตกตาดใหญ่เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ประกอบด้วยน้ำตกชั้นเล็ก ๆ ตามลำห้วยตาดฟ้าไหลลดหลั่นลงมาเป็นลักษณะขั้นบันได ตามความลาดชันของภูมิประเทศ ก่อนจะไหลลงสู่ลำน้ำเชิญบริเวณส่วนปลายของน้ำตกที่มีลักษณะเป็นหน้าผาสูงกว่า 80 เมตร

น้ำตกนาคราชตาดหมอก

↑ 70 เมตร ● 5 นาที

ธรณีวิทยา : หินทรายแป้งและหินโคลนแทรกสลับกับหินดินดาน หมวดหินห้วยหินลาด กลุ่มหินโคราช

น้ำตกนาคราชตาดหมอก เป็นธารน้ำตกชั้นเดียวขนาดเล็กไหลลงสู่เขื่อนยอนน้ำหนาวที่มีหน้าผาสูงมากกว่า 200 เมตร ซึ่งมีลักษณะทางธรณีวิทยาเป็นหน้าผาหินตะกอนสูงชันรูปครึ่งวงกลมขนาดใหญ่ปกคลุมด้วยต้นไม้เขียวขจีซึ่งเกิดจากการยกตัวสูงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของแผ่นเปลือกโลก

3

น้ำตกตาดฟ้า

↑ 85 เมตร ● 7 นาที

ธรณีวิทยา : หินทรายและหินโคลนแทรกสลับกับหินดินดาน หมวดหินห้วยหินลาด กลุ่มหินโคราช

น้ำตกตาดฟ้าเป็นน้ำตกชั้นเดียวที่มีหน้าผาน้ำตกสูง 15 เมตร ก่อนที่ธารน้ำจะค่อย ๆ ไหลลดหลั่นกันไปเป็นขั้นเล็ก ๆ ตามลำห้วยตาดฟ้า ซึ่งบริเวณลำห้วยดังกล่าวเป็นแหล่งค้นพบรอยตีนของสัตว์โบราณประเภทอาร์โคซอร์บนชั้นหินทราย

4

น้ำตกตาดกีดมี

↑ 200 เมตร ● 10 นาที

ธรณีวิทยา : หินทรายแป้งและหินโคลนแทรกสลับกับหินดินดาน หมวดหินห้วยหินลาด กลุ่มหินโคราช

น้ำตกตาดกีดมีเป็นน้ำตกที่มีคลองตาดฟ้าไหลผ่านมีลักษณะเป็นหน้าผาชั้นเดียวขนาดกว้าง 15 เมตรและสูง 15 เมตร ก่อนที่ธารน้ำจะไหลเป็นขั้นบันไดเล็ก ๆ ตามความลาดชันของภูมิประเทศ บางบริเวณมีลักษณะเป็นแอ่งตื้นที่มีตะกอนทรายสะสมตัวอยู่ มีพื้นที่ให้สามารถลงเล่นน้ำได้

5

6

น้ำตกพรานบา

↑ 100 เมตร ● 12 นาที

ธรณีวิทยา : หินทรายที่มีเลนซ์ของหินกรวดมนแทรกเป็นบางช่วง หมวดหินห้วยหินลาด กลุ่มหินโคราช

น้ำตกพรานบาเป็นน้ำตกที่ไหลลดหลั่นมาตามลำน้ำเชิญมีลักษณะเด่นคือเกิดการซ้อนพียงกันของชั้นหินและสายน้ำไหลลดหลั่นกันเป็นชั้น ๆ ตามหน้าผา มีธารน้ำไหลตลอดทั้งปี บางบริเวณเกิดเป็นแอ่งน้ำให้สามารถลงเล่นน้ำได้ สาเหตุที่มีชื่อน้ำตกพรานบา เนื่องจาก "พรานบา" เป็นพี่ชายไปพบน้ำตกแห่งนี้เป็นคนแรก

7

น้ำตกถ้ำค้างคาว

↑ 350 เมตร ● 10 นาที

ธรณีวิทยา : หินทรายแทรกสลับกับหินกรวดมน หมวดหินน้ำพอง กลุ่มหินโคราช

น้ำตกถ้ำค้างคาวเป็นน้ำตกที่มีธารน้ำขนาดใหญ่ไหลผ่านตลอดทั้งปี พบลักษณะ-ลักษณะทางธรณีวิทยาที่โดดเด่นคือ กุ่มลักษณะหิน หรือ โบกเป็นจำนวนมาก ซึ่งเกิดจากการสะสมน้ำที่ไหลแบบหมุนวนพัดพาตะกอนทรายและก้อนกรวด กัดเซาะและขัดสีกับหินบริเวณพื้นที่ท้องน้ำจนเป็นหลุมทรงกระบอกที่มีแกนด้านยาวตั้งฉากกับพื้นที่ท้องน้ำเกิดขึ้น

น้ำตกวงพระจันทร์

↑ 5,000 เมตร ● 150 นาที

ธรณีวิทยา : หินทรายแทรกสลับกับหินทรายแป้งและหินโคลน หมวดหินน้ำพอง กลุ่มหินโคราช

น้ำตกวงพระจันทร์เป็นน้ำตกที่ตั้งอยู่ระหว่างแนวรอยต่อของจังหวัดเพชรบูรณ์และจังหวัดเลย โดยมีแม่น้ำเลยไหลผ่านน้ำตกเป็นแนวแบ่งเขตระหว่าง 2 จังหวัด น้ำตกวงพระจันทร์สามารถแบ่งเป็น 3 ชั้นเล็ก ๆ ลดหลั่นกันเป็นขั้นบันไดบริเวณหน้าผาของน้ำตกมีลักษณะโค้งคล้ายกับพระจันทร์เสี้ยว

8

น้ำตกเหวทราย

↑ 800 เมตร ● 18 นาที

ธรณีวิทยา : หินทรายแทรกสลับชั้นกับหินทรายแป้งและหินโคลน หมวดหินภูกระดึง กลุ่มหินโคราช

น้ำตกเหวทรายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งของอุทยานแห่งชาติน้ำหนาวสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชั้นหลัก ๆ โดยชั้นแรกมีความสูงประมาณ 15 เมตร และในชั้นที่สองมีความสูงประมาณ 5 เมตร มีธารน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี โดยเฉพาะช่วงปลายฤดูฝนจะมีน้ำมากเป็นพิเศษ

9

